

Szellem a fazékból - Hembörger

2015 augusztus 16. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

„Honfitársaim! Hogy a japánok alacsonyak és b?rük sárga, azért van, mert évszázadok óta rizst eszünk meg halat.

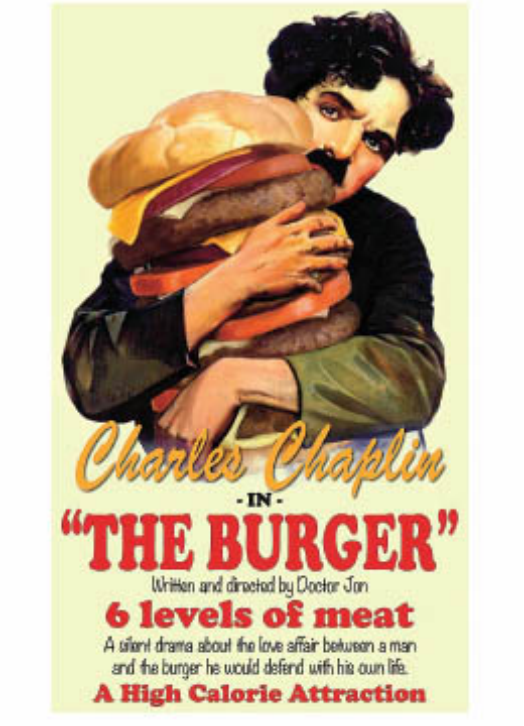
Ha mostantól McDonald’s hamburgert és hasábburgonyát fogyasztunk, megnövünk, b?rünk kifehéredik, hajunk kisz?kül!” Fudzsita Den japán reklámszakember írta ezt a szöveget az 1970- es évek elején, amikor a McDonald-

vírust Ázsiában terjeszteni kezdték.

A Happy Meal tehát sokkal több, mint egyszer? étel. A burger maga a megtestesült álom: stílus, életfelfogás, a kapitalizmus és a szabadság jelképe. Nem uniformizmus, miként kritikusai állítják, ellenkez?leg: a sokszín?ség szimbóluma. Mint az Egyesült Államok els? jelmondata: E pluribus unum, vagyis: Egy a sokféléb?l. Boldog moslék, amelyért minden társadalmi és etnikai réteg rajong – a bölcs?t?l a koporsóig. Az els? spatulát – amellyel Walter Anderson wichitai szakács 1916-ban megfordította a grillen a húspogácsát – az ohiói történeti társaság klimatizált vitrinjében ?rzik, mint valami ereklyét. Id?nként körbeviszik, mint mi a Szent Jobbot.

» Wimpy, az ingyenevő

A hamburger tehát kultikus étek. A kulináris és a kulturális gyarmatosítás eszköze.

Filmek címében, irodalmi m?vek tucatjában szerepel Tom Wolfe-tól Sinclair Lewisig. George Lucas legendás filmjében, az American Graffitiben a Mels drive-in hamburger étterem áll az események középpontjában. Andy Warhol figyelmeztet rá, hogy a manhattani Modern M?vészetek Múzeumában látható a pop art egyik legismertebb m?tárgya, Claes Oldenburg 1962-es dupla sajtburgere, a Dual Hamburgers. Virna Lisi filmcsillag is egy hamburgeren ül meztelenül, Chaplin pedig óriásburgert ölelget a kölyök helyett a tréfás plakáton. Van burger formájú telefon, családi ágy, a Popeye cím? rajzfilmsorozatban burgert fal Wimpy, de Hamburger Hillnek nevezik a híres 937-es magaslatot is, ahol a vietkongok 1969-ben úgy darálták le az amerikai katonákat, mint McDonald

üzemeiben a hamburgerhúst.

Természetesen nem igaz, hogy a rómaiak, a mongolok ismerték a burgert, az nyers tatárbeefsteak lehetett. Mese az is, hogy szerepel a brit Hannah Glasse 1758-as szakácskönyvében. Az a hamburgi kolbász receptje. Tévedés az is, hogy a burger ötletét német bevándorlók hozták Hamburg kiköt?jéb?l. Sokkal valószín?bb, hogy az étel a Buffalo közeli amerikai kisvárosról, Hamburgról kapta a nevét. A vidéki vásárokon a Menches fivérek marhahússal kísérleteztek lacikonyhájukon (akkoriban épp sertéspestis dúlt a környéken), ?k nevezték el 1885-ben a fasírtot hamburgernek. New York állam közgy?lése mindenesetre elfogadta a szlogent: A hamburger New York ajándéka a világkonyhának!

Mások szerint a legendás étel New Haven városában, esetleg az oklahomai Tulsában, netán a New York-i Delmonico étteremben született, ahol 1894-ben már szerepelt is az étlapon (tíz centes áron), ám ez a legenda is megd?lt, a nyomda, amelyik az étlapot kiadta, ekkor még nem is m?ködött. Tartja magát az a változat is, hogy el?ször a St. Louisban 1904-ben rendezett világkiállításon, Bilby papa konyháján lehetett Hamburg pogácsát kapni.

A valóság az, hogy ezek az el?dök feltehet?en csak szendvicsváltozatok voltak. A ruganyos, kerek, édeskés barna zsömlét Walter Anderson találta fel. ? zseni volt, mint Edison. A hamburger meg remekm?, mint a hexameter. Wichitában nyitotta els? éttermet 1921-ben a White Castle lánc. A hamburger öt centbe került. Hogy aztán ebb?l a szerény üzletb?l hogyan lett Burger King–McDonald’s–Wendy’s burgerháború, és miért lett az elmúlt ötven évben háromszor édesebb a zsemle, és hogy került a levesbe a hasábburgonya és a ketchup, az már másik történet. Nem túl vidám. De hát az élet sem habos torta. Bocsánat: hembörger.

Vinkó József - www.valasz.hu

Szellem a fazékból - Gasztrotörténetek

Ínycsiklandó történek a Magyar Konyha f?szerkeszt?je, a Heti Válasz gasztronómiai rovatának szerz?je, Vinkó József tollából.
Bolti ár: 3300 Ft
Kiadói akciós ár (20% kedvezmény): 2640 Ft
Heti Válasz H?ségprogram ár (40% kedvezmény) : 1980 Ft
Megjelenés: 2013 december

ONLINE RENDELÉS

A szerz? ajánlása:

„Úgy lapozd ezt a könyvet, Kedves Olvasó, mintha épp csak bekukkantottál volna a konyhába, ahová az illatok csalogattak. Kíváncsi voltál, mi f? a fazékban. Óvatosan emeld meg egyik-másik fed?t, szimatolj be a süt?be, kóstold meg a mártást, vigyázz, meg ne égesd a nyelved. A fed? alól most nem illatok szállnak feléd, hanem ínycsiklandó történetek."

Kiadói kedvezményes árusítás:

Heti Válasz Kiadó
1027 Budapest, Horvát u 14-24., V. emelet.
Telefon: (061) 461-1400
Nyitva tartás: H-P: 8-16.30 óráig
E-mail: recepcio@hetivalasz.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló